

SLIEPENBEEK
VAN COOLWIJK
VAN GAALEN

FAMILIERECHT
ERFRECHT
JEUGDRECHT
MEDIATION

De bescherming van minderjarige jeugtopsporters

Vereniging Sport en Recht

12 november 2015

Pauline Montanus

(Jeugd)topsport

Topsporters zijn sporters die individueel of met hun team presteren op het niveau van finales of eindrondes van Europese of Wereldkampioenschappen, Olympische spelen of vergelijkbare toernooien, of hun leeftijd, talent en inzet in aanmerking nemend in staat zijn dat niveau binnen een aantal jaren te halen.

Minderjarigen

Artikel 1 IVRK - definitie van kind

Voor de toepassing van dit Verdrag wordt onder een kind verstaan ieder mens jonger dan achttien jaar, tenzij volgens het op het kind van toepassing zijnde recht de meerderjarigheid eerder wordt bereikt.

Gevaren van jeugtopsport

- 10.000 uren norm (10 jaar lang, 3 uur per dag trainen om aansluiting te vinden bij de top)
- onkinderlijke hoogspanning van moderne topsporttraining
- verstoord familie/gezinsleven
- blessureleed / doping
- beperkte sociale contacten
- bedreigde psychische en lichamelijke ontwikkeling
- pushende ouders
- school in het gedrang
- turnsters die bewust klein en soepel gehouden worden
- kinderarbeid / kinderhandel

WK zwemmen Kazan 2015

- Nepalese Gaurika Singh > 12 jaar (100 meter vrij en 100 meter rugslag);
- Bahreinse Alzain Tareq > 10 jaar (50m vrije slag en 50 m vlinder);
- Jacco Verhaaren in reactie hierop:

“Als je de 100 meter niet in 53 seconden zwemt, heb je hier niets te zoeken. Maar als je dat als twaalfjarige wél lukt, moet je nog voorzichtig zijn.”

Jason Eyanga-Lokilo (Anderlecht) november 2014 (1)

- Voetbalclub Anderlecht heeft een rechtszaak aangespannen tegen de ouders van de 16jarige Eyanga-Lokilo teneinde hem aan zijn contractuele verplichtingen te houden;
- Ouders Eyanga-Lokilo ondertekenden een intentieverklaring bij Anderlecht toen Eyanga-Lokilo 12 jaar oud was inhoudende dat hun zoon op zijn 16^e een profcontract zou tekenen bij Anderlecht; Zou hij dit nalaten dan dienden zijn ouders € 450.000 te betalen aan Anderlecht;
- Bij het ondertekenen van de verklaring ontvingen de ouders van Anderlecht een bedrag van € 75.000 en Eyanga-Lokilo een goede voetbalopleiding en onderwijs.

Jason Eyanga-Lokilo (Anderlecht) november 2014 (2)

- Vier jaar later wilde Eyanga-Lokilo niet bij Anderlecht blijven; Anderlecht vond dat er sprake was van contractbreuk;
- Eyanga-Lokilo verliet Anderlecht en zocht zijn heil bij Chievo Verona;
- Begin 2015 leek er een verzoening in de maak doch Eyanga-Lokilo heeft uiteindelijk eind juli 2015 bij het Engelse Crystal Palace zijn eerste profcontract getekend;
- De juridische procedure tussen Anderlecht en de ouders van Eyanga-Lokilo loopt nog steeds;
- Steeds meer tussenpersonen benaderen ouders met een aantrekkelijk geldbedrag > kinderhandel?

Nederlandse turnploeg 2000 – 2004 (1)

- Nederlandse turnploeg > zilver EK 2002 (gemiddelde leeftijd team van 16 jaar);
- Sportploeg van het jaar 2001 en 2002;
- Renske Endel, Suzanne Harmes, Verona van de Leur en Gabriella Wammes doen hun verhaal in het blad Helden in 2011 met maar één conclusie: het gedrag van trainers en turnbond was zo kindonterend dat er gesproken werd over turnterrorisme;

Nederlandse turnploeg 2000 – 2004 (2)

Endel: *“Zat ik in de auto en dacht ik: pap, rijd maar het water in, dan hoef ik tenminste niet naar de training”*

Harmes: *“We kregen ruzie en toen schopte hij tegen mijn arm”*

Van de Leur: *“Mijn tijd in de gevangenis deed me denken aan mijn turncarrière”*

Wammes: *“We werden niet pitbull genoemd maar putbil”*

Endel: *“Ik raakte mezelf telkens een beetje meer kwijt”*

Harmes: *“Het was kindermishandeling maar iedereen pikte het”*

Van de Leur: *“We leken een soort een sekte”*

Wammes: *“Ik worstel nog steeds”*

Rb Oost-Nederland 26 maart 2013, ECLI:NL:RBONE:2013:BZ5500

- kort geding trainer in kwestie tegen KNGU nadat KNGU zich in januari 2012 in het NRC had verontschuldigd jegens de turnsters voor de vermeende wantoestanden binnen de turnbond en misdragingen door de betrokken trainer;
- vordering om KNGU te verbieden zich op onjuiste, suggestieve en/of negatieve wijze uit te laten over de trainer is toegewezen evenals de vordering de KNGU te gebieden een rectificatie te plaatsen op haar website en in de tijdschriften;
- doet niets af aan de geschonden kinderrechten bij deze turnsters.

Positieve ontwikkeling KNGU

- 2010 talentontwikkeling KNGU binnen meisjesturnen op basis van “The Child’s Best Interest”;
- wat is een goede (talenttrainer)?;
- welke kenmerken moet een talenttrainer om te handelen in “The Child’s Best Interest”?;
- hoe moet een talenttrainer handelen in “The Child’s Best Interest”?

Mensenrechten in de sport

- Bosman arrest van het Europese Hof van Justitie 15 december 1995, zaak C-415/93, 637
- Vrij verkeer van werknemers, art. 39 EG-Verdrag
- Vergoedingenstelsel (pas naar een nieuwe club als die club aan oude club een (soms hoge) vergoeding had betaald) was in strijd met vrij verkeer van werknemers

IVRK

- 20 november 1989 unaniem aangenomen door Algemene Vergadering van de VN Resolutie 44/25
- 2015 > 195 Staten IVRK geratificeerd
- Verenigde Staten is enige Staat die het IVRK niet heeft geratificeerd

Doorwerking internationaal recht in de Nederlandse rechtsorde (1)

- Goedkeuringswet 2 okt 1992 ingediend bij de Tweede Kamer en op 2 nov 1994 aangenomen;
- In Nederland is IVRK van kracht sinds 8 maart 1995
- In de toelichting bij Goedkeuringswet is niet gerept over de relevantie van het IVRK als zodanig;
- Gehele Goedkeuringswet ademt een defensieve sfeer uit;
- Mening was dat het Nederlandse recht voldoet aan de vereisten die het IVRK stelt;
- In de nota n.a.v. het verslag werd opgemerkt: *‘we zullen er niet veel van merken’*

IVRK in de Nederlandse rechtspraak

- G.C.A.M. Ruitenbergh, *“Het IVRK in de Nederlandse rechtspraak”*: 75 uitspraken (1995 - 2002)
- J.H. de Graaf, M.M.C. Limbeek, N.N. Bahadur, N. van der Meij *“De toepassing van het IVRK in de Nederlandse rechtspraak”*: 1115 uitspraken (2002 – 1 sept 2011);
- J.H. de Graaf, N.N. Bahadur, N. van der Meij, E. Polhuijs, L. Schapenkotter *“De toepassing van het IVRK in de Nederlandse rechtspraak deel II”*: 650 uitspraken (1 sept 2011 – 1 sept 2014)

Belang IVRK naast andere mensenrechtenverdragen

- IVRK ziet kinderen als individuen met specifieke rechten
- Twee belangrijke aspecten in IVRK:
 - een kind is drager van fundamentele rechten en vrijheden;
 - een kind is ontvanger van speciale bescherming;
- Het IVRK introduceert daarnaast twee belangrijke begrippen:
 - belang van het kind (best interests of the child)
 - zich ontwikkelende vermogens van het kind (evolving capacities of the child)

Holistische benadering IVRK

- 54 artikelen;
- IVRK wordt niet ingedeeld via klassieke onderscheid: burger, politieke, economische, sociale, culturele rechten;
- rechten uit IVRK staan allemaal met elkaar in verband;
- alle rechten uit het IVRK moeten worden gerespecteerd;
- er zijn wel 4 artikelen die gezien worden als de basisprincipes van het IVRK (art. 2, discriminatieverbod, art. 3, belang kind, art. 6, recht op ontwikkeling, art. 12, participatie), moeten gezien worden als een leidraad adhwv andere artikelen moeten worden geïnterpreteerd.

Doorwerking internationaal recht in de Nederlandse rechtsorde (2)

- Al het internationale recht is automatisch onderdeel van de nationale rechtsorde en heeft de status van geldend recht (monistisch stelsel);
- Wetgever, uitvoerende macht en rechter zijn in Nederland gebonden aan het in Nederland geldende internationale recht en dienen dat toe te passen.

Rechtstreekse werking

- Artikel 93 GW bepaalt dat bepalingen van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties, die naar haar inhoud een ieder kunnen verbinden, verbindende kracht hebben nadat zij zijn bekendgemaakt;
- Art. 94 GW bepaalt dat een rechtstreeks werkende regel van internationaal recht heeft voorrang boven daarmee strijdig nationaal recht.
- Nederlandse rechter bepaalt of bepalingen rechtstreekse werking (kunnen) hebben;
- Hoge Raad 30 mei 1986, NJ 1986,688 (Spoorwegstaking): aard, inhoud, strekking en formulering bepaling

Indirecte werking (verdragsconforme interpretatie)

- De rechter gebruikt een regel van internationaal recht dan niet als zelfstandig beslisregel maar om invulling te geven aan nationale regels.
- Het IVRK heeft zich in de Nederlandse rechtspraak met name via deze verdragsconforme interpretatie (indirecte werking) gemanifesteerd.

Rb R'dam 9 juni 2009 ECLI:NL:RBROT:2009:BI7118

- Ouders van destijds 15jarige schaatser spannen kort geding aan jegens de KNSB en de dopingautoriteit met betrekking tot onder andere gebruikmaking van bij de minderjarige afgenomen urinemonsters;
- Ouders beroepen zich onder andere op art. 16 IVRK, het recht op privacy.
- De voorzieningenrechter wijst alle vorderingen van de ouders af maar maakt wel gebruik van diverse bepalingen uit het IVRK, zoals art. 16 IVRK, art. 19 IVRK (bescherming tegen kindermishandeling) en art. 24 IVRK (recht op gezondheid). Voorzieningenrechter overweegt dat de verzochte voorlopige voorzieningen mede tegen de achtergrond van deze artikelen zullen worden beoordeeld;

Horizontale werking

- Een mensenrechtenverdrag kan ook aan burgers in hun onderlinge relatie verplichtingen opleggen. Dit is horizontale werking.
- In het IVRK kan het in het bijzonder gaan om de positie tussen ouders en andere betrokkenen bij de opvoeding. Bijvoorbeeld art. 3 (belang kind prevaleert), art. 16 (privacy tegenover andere burgers), art 27 (verantwoordelijkheid ouders toereikende levensstandaard), art. 28 lid 2 (wijze van handhaving van discipline op school)

Rol van ouders in het IVRK

- Prominent aanwezig in IVRK
- Preambule: gezin > kern van de samenleving waarbinnen een kind dient op te groeien
- 37 keer genoemd in de 40 inhoudelijke artikelen

Art. 5 IVRK - Rol van de ouders

De Staten die partij zijn, eerbiedigen de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van de ouders of, indien van toepassing, van de leden van de grootfamilie of de gemeenschap al naar gelang het plaatselijke gebruik, van wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk zijn voor het kind, om te voorzien, op een wijze die verenigbaar is met de zich ontwikkelende vermogens van het kind, in passende leiding en begeleiding bij de uitoefening door het kind van de in dit Verdrag erkende rechten

Art. 18 IVRK - Verantwoordelijkheden ouders

1. De Staten die partij zijn, doen alles wat in hun vermogen ligt om de erkenning te verzekeren van het beginsel dat beide ouders de gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Ouders of, al naargelang het geval, wettige voogden, hebben de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Het belang van het kind is hun allereerste zorg.

2. Om de toepassing van de in dit Verdrag genoemde rechten te waarborgen en te bevorderen, verlenen de Staten die partij zijn, passende bijstand aan ouders en wettige voogden bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden die de opvoeding van het kind betreffen, en waarborgen zij de ontwikkeling van instellingen, voorzieningen en diensten voor kinderopvang.

Artikel 5 en 18 IVRK

- Ouders spelen essentiële rol bij talentontwikkeling > financiële steun, vervoer, tijd;
- Kinderen zouden zichzelf nimmer aan een georganiseerde vorm van sport die naar prestatie op lange termijn streeft, onderwerpen;
- Als ouders het goed willen doen dan moeten zij hoge doch reële verwachtingen van de prestaties van hun kind hebben hetgeen een goed inzicht vereist in de mogelijkheden;
- Ouders moeten naast verstand van hun kinderen ook verstand hebben van topsport en de gevolgen van topsport;
- Ouders moeten hun kinderen accepteren zoals ze zijn en niet zoals zij vinden dat zij zouden moeten zijn. De verwachtingen van een kind en de ouders over de sportloopbaan moeten zoveel mogelijk met elkaar overeenstemmen

Rb Den Haag 20 april 2009 ECLI:NL:RBSGR:2009:BI1577 (1)

- Ouders vorderden in kort geding als wettelijk vertegenwoordigers van een 12-14 jarige minderjarige (voetballend in de C1) van de amateur voetbalvereniging GDA toestemming te verlenen aan de minderjarige om deel te mogen nemen aan een open dag van de Stichting Topjeugd Voetbalacademie, een samenwerkingsverband tussen betaald voetbal organisatie Sparta Rotterdam en de voetbalvereniging v.s.v. Tonegido;
- Zowel de KNVB als de voetbalacademie hebben op hun website voorgeschreven dat een jeugdspeler van de vereniging waar hij lid van lid toestemming dient te verkrijgen voor deelname aan de open dag;

Rb Den Haag 20 april 2009 ECLI:NL:RBSGR:2009:BI1577 (2)

- zonder toestemming was een jeugdspeler niet gerechtigd aan de open dag deel te nemen. Indien een jeugdspeler hiertoe desondanks overging, konden er sancties door de voetbalvereniging waar de jeugdspeler lid is, worden opgelegd aan de jeugdspeler;
- voetbalvereniging GDA gaf geen toestemming aan de minderjarige; het GDA-bestuur hanteerde het standpunt dat geen toestemming werd verleend voor deelname aan activiteiten bij andere verenigingen zolang de lopende competitie niet afgerond was;
- de voorzieningenrechter bepaalt uiteindelijk dat GDA binnen 24 uur na betekening van het vonnis alsnog toestemming diende te verlenen;
- Geen gebruik gemaakt van art. 2 IVRK

Gerecht in Eerste Aanleg vd Ned. Antillen 22 juli 2010 ECLI:NL:OGEANA:2010:BN4477

- Ouders vorderen als wettelijk vertegenwoordigers van een talentvolle 16jarige judoka van de vereniging Judo Associatie Curaçao dat zij de minderjarige op te nemen in de delegatie (selectie) voor de Junior US Open Judo Championships;
- De vereniging stelt als redenen voor de uitsluiting dat de minderjarige onvoldoende zou hebben getraind, zijn opstelling onsportief en onprofessioneel zou zijn, de vader van de minderjarige de vereniging zou hebben opgelicht en de moeder van de minderjarige achter de vereniging om contact heeft opgenomen met het Ned. Antilliaans Olympisch Comité en met de pers;

Gerecht in Eerste Aanleg vd Ned. Antillen 22 juli 2010 ECLI:NL:OGEANA:2010:BN4477

- Ouders en de minderjarige voeren gemotiveerd verweer;
- De voorzieningenrechter geeft uiteindelijk aan dat hem niet is gebleken van een redelijke grond voor de vereniging om de minderjarige uit te sluiten van deelname aan het kampioenschap en de vorderingen van de ouders van de minderjarige worden dan ook toegewezen.

Rb Noord-Nederland 15 juli 2015 ECLI:NL:RBNNE:2015:3399 (1)

- door echtscheiding van zijn ouders verhuisde een minderjarige talentvolle kaatser van woonplaats X alwaar hij lid was van een kaatsvereniging en voor die vereniging afdelingswedstrijden kaatste naar woonplaats Y alwaar hij voor de vereniging It Partoer ook afdelingswedstrijden wilde kaatsen;
- It Partoer deelde de minderjarige in eerste instantie mede dat zijn verzoek werd afgewezen om reden dat indien de vereniging dit zou toestaan de deur open zou staan voor het wijzigen van adressen van minderjarige kaatsers zonder dat er daadwerkelijk wordt verhuisd; vervolgens gaf It Partoer aan niet midden in een seizoen parturen te willen wijzigen.

Rb Noord-Nederland 15 juli 2015 ECLI:NL:RBNNE:2015:3399 (2)

- de minderjarige zelf heeft aangifte gedaan van discriminatie;
- de moeder van de minderjarige kaatser vorderde uiteindelijk in kort geding de kaatsvereniging It Partoer te veroordelen om binnen een dag na betekening van het vonnis haar objectieve selectiecriteria voor het afdelingspartuur kenbaar te maken, haar opgaaf aan de KNKB per afdelingswedstrijd conform deze selectiecriteria te doen en te bepalen dat It Partoer voor iedere keer dat zij in strijd handelt met deze vorderingen een dwangsom verbeurt;
- De voorzieningenrechter heeft de vorderingen afgewezen wegens gebrek aan belang en autonomie van de kaatsvereniging de minderjarige niet te selecteren

Rb Leeuwarden 9 mei 2012, ECLI:NL:RBLEE:2012:BW5489 (1)

- minderjarige (6 jaar oud) turnde vanaf september 2010 bij een vereniging waar op regionaal niveau werd getraind;
- proefperiode tm 31 december 2011 twee keer in de week trainen in een talentengroep;
- het bestuur besloot uiteindelijk dat de minderjarige alsnog werd geplaatst in de recreantengroep. Indien de minderjarige aan wedstrijden deel wilde nemen was er aanvullend een mogelijkheid om te trainen in de talentengroep;
- tussen partijen was niet in geschil dat de minderjarige in potentie over talent beschikte;
- alle omstandigheden in aanmerking nemende achtte de turnvereniging de minderjarige op dat moment onvoldoende ontwikkeld om uit te komen in de talentengroep.

Rb Leeuwarden 9 mei 2012, ECLI:NL:RBLEE:2012:BW5489 (2)

- het bestuur van de turnvereniging heeft de minderjarige uiteindelijk geroyeerd nadat de ouders de minderjarige hebben teruggetrokken van deelname aan een wedstrijd;
- de ouders waren het hier niet mee eens en startten een kort geding waarin zij vorderden dat de schorsing van de minderjarige werd opgeheven en dat de minderjarige alsnog werd toegelaten tot de talentengroep;
- de voorzieningenrechter komt tot het oordeel dat de turnvereniging in redelijkheid heeft kunnen komen tot het besluit de minderjarige in de recreatiegroep te plaatsen.
- geen gebruik gemaakt van art. 6 IVRK

Artikel 6 IVRK – recht op leven en ontwikkeling

1. De Staten die partij zijn, erkennen dat ieder kind het inherente recht op leven heeft.
2. De Staten die partij zijn, waarborgen in de ruimst mogelijke mate het overleven en de ontwikkeling van het kind.

Fysieke, mentale, spirituele, morele, psychologische en sociale ontwikkeling

Artikel 9 IVRK - scheiding kind van de ouders en recht op omgang

1. De Staten die partij zijn, waarborgen dat een kind niet wordt gescheiden van zijn of haar ouders tegen hun wil, tenzij de bevoegde autoriteiten, onder voorbehoud van de mogelijkheid van rechterlijke toetsing, in overeenstemming met het toepasselijke recht en de toepasselijke procedures, beslissen dat deze scheiding noodzakelijk is in het belang van het kind. Een dergelijke beslissing kan noodzakelijk zijn in een bepaald geval, zoals wanneer er sprake is van misbruik of verwaarlozing van het kind door de ouders, of wanneer de ouders gescheiden leven en er een beslissing moet worden genomen ten aanzien van de verblijfplaats van het kind.

Artikel 12 lid 1 IVRK – recht op participatie

1. De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.
- Jeugdtopsporters moeten worden betrokken bij de trainingen en het te volgen traject;
 - Teneinde mogelijke schending van hun rechten te voorkomen, dienen trainers, ouders en bonden echt naar de jeugdtopsporters te luisteren.

Rb Leeuwarden 9 mei 2012, ECLI:NL:RBLEE:2012:BW5489 (3)

- Een van de overige bezwaren van de ouders is dat de turnvereniging nooit heeft overlegd met de minderjarige. Indirect verwijzen de ouders hiermee naar artikel 12 IVRK doch dit artikel wordt niet door hen genoemd;
- Ouders doen in dit verband een beroep op gedragsregel 7.1.02 van de KNGU waarin wordt bepaald dat de begeleider in overleg met gymnasten en, indien minderjarig, tevens met hun ouders, afhankelijk van het niveau, concrete doelen vast
- De minderjarige had mening moeten kunnen uiten. Vervolgens had vereniging gelet op de leeftijd van de minderjarige passend belang moeten/kunnen hechten aan deze mening

Artikel 16 IVRK (recht op privacy)

Artikel 17 IVRK (recht op informatie)

- Geen enkel kind mag worden onderworpen aan willekeurige of onrechtmatige aantasting van zijn of haar eer en goede naam;
- Recht op bescherming tegen inmenging in hun privacy;
- staten die partij zijn, waarborgen dat het kind toegang heeft tot informatie en materiaal gericht op het bevorderen van zijn of haar sociale, psychische en morele welzijn en zijn of haar lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Rb Middelburg 28 juli 2010 ECLI:NL:RBMID:2010:BR4158

- Ouders van 17jarig tennistalent (op dat moment behorende tot de 36 beste speelsters van de wereld) hebben in reconventie van de Tennis Academy Rotterdam B.V. onder andere gevorderd dat de rechtbank TAR veroordeelt om met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden iedere inbreuk door TAR op auteursrechten en merkrechten van de minderjarige en TAR te verbieden afbeeldingen van de minderjarige te verveelvoudigen of openbaar te maken;
- Deze vordering wordt door de rechtbank toegewezen;
- Geen gebruik gemaakt van art. 16 IVRK

Artikel 19 IVRK – bescherming tegen kindermishandeling

1. De Staten die partij zijn, nemen alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik, zolang het kind onder de hoede is van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft.

Artikel 19 IVRK – bescherming tegen kindermishandeling

1. ...
2. Deze maatregelen ter bescherming dienen, indien van toepassing, doeltreffende procedures te omvatten voor de invoering van sociale programma's om te voorzien in de nodige ondersteuning van het kind en van degenen die de zorg voor het kind hebben, alsmede procedures voor andere vormen van voorkoming van en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up van gevallen van kindermishandeling zoals hierboven beschreven, en, indien van toepassing, voor inschakeling van rechterlijke instanties.

NOC*NSF Auditcommissie Seksuele Intimidatie (1)

Op 14 februari 2013 ingesteld door het bestuur van NOC*NSF en is een onafhankelijke externe toetsingscommissie voor de sportbonden aangesloten bij NOC*NSF met als doel en taak:

a. het toetsen of een (wijziging in een) door een (namens de) sportbond opgesteld tuchtreglement seksuele intimidatie en de daarin opgenomen procedures voldoen aan de eisen in de Blauwdruk welke is vastgesteld in de Algemene Vergadering van NOC*NSF d.d. 15 november 2011.

b. het toetsen c.q. beoordelen van de afhandeling van meldingen, klachten seksuele intimidatie ten aanzien van leden en aangeslotenen die onder de bondsreglementering vallen, in het geval zij het door de sportbonden gehanteerde tuchtreglement seksuele intimidatie en/of van voor die sportbonden geldende aanverwante regelgeving overtreden.

NOC*NSF Auditcommissie Seksuele Intimidatie (2)

- Rapportage 2014: In 2014 hebben 19 van de 71 bonden meldingen van (vermoedens van) SI geregistreerd. Het ging in totaal om 55 meldingen. Bij 7 van de 55 meldingen was het onduidelijk/twijfelachtig of het om meldingen van SI ging. De meldingen betroffen 53 maal de amateur/breedtesport en 2 maal de topsport.
- Het bestuur van een vereniging was de belangrijkste melder (20), gevolgd door ouders van het slachtoffer (14), het slachtoffer zelf (8), een coach, kaderlid of trainer (4) en anoniem (2). Eenmalig is er gemeld door het Openbaar Ministerie, een vertrouwenscontactpersoon van de bond, vertrouwenspersoon/Vertrouwenspunt Sport van NOC*NSF, een ex-partner, een ouder van de beschuldigde of een lid van een vereniging.

Artikel 24 IVRK – het recht op gezondheid

1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op het genot van de grootst mogelijke mate van gezondheid en op voorzieningen voor geneeskundige verzorging en revalidatie. De Staten die partij zijn, streven ernaar te waarborgen dat geen enkel kind zijn recht op toegang tot deze voorzieningen voor gezondheidszorg wordt onthouden.

Lichamelijke problemen

overbelasting

uitblijven menstruatie

verzwakte botstructuur

pijn negeren > pijnstillers

dwarsleasie, botbreuken, spierscheuringen

Eetstoornissen

juryporten

Burn out

verliezen van motivatie

niet om kunnen gaan met de druk opgelegd door
buitenwereld, ouders, trainers, bonden

Artikel 27 IVRK – het recht op een toereikende levensstandaard

1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind op een levensstandaard die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind.
2. De ouder(s) of anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind, hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het waarborgen, naar vermogen en binnen de grenzen van hun financiële mogelijkheden, van de levensomstandigheden die nodig zijn voor de ontwikkeling van het kind.

Artikel 28 IVRK – recht op onderwijs (1)

- Staten zijn verplicht om voor elk kind toegankelijk, primair en voorgezet onderwijs te verzorgen;
- LOOT scholen bestaan in Nederland sedert 28 juni 1991 (Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport);
- De scholen bieden onder meer een flexibel lesrooster, vrijstelling van bepaalde vakken en persoonlijke begeleiding;
- In maart 2012 waren er in Nederland 29 LOOT-scholen verspreid over het hele land;

Artikel 28 IVRK – recht op onderwijs (2)

- Tjerk Bogstra (voormalig coach Jan Siemerink) beklagt zich in februari 2015 in de Volkskrant over het functioneren van de LOOT-scholen; volgens hem functioneren de scholen onvoldoende: te oppervlakkig, te weinig onderscheidend.
- *“LOOT-scholen zijn niet specifiek genoeg. Het werkt alleen als zo’n LOOT-school dicht bij de sportopleiding is. Ik zie op de LOOT-scholen ook te weinig gelijkgestemden, de topsporters zijn er eerder uitzondering dan regel. Een meisje op onze tennisacademie vertelde me dat ze op school wordt gepest als ze eerder weggaat voor de training of vrij krijgt voor een toernooi in het buitenland. Je zit op een LOOT-school en wordt nagewezen omdat je er de voordelen van benut. Dat klopt niet.”*

Artikel 28 – recht op onderwijs (3)

- Bogtstra ziet in Nederland slechts een school waar topsport en onderwijs automatisch ineen vloeien. Op het CSE (Centrum Sport Education) in Zwolle staat sport centraal. Voetbalclub PEC Zwolle werkt er samen met Landstede basketbal en volleybal.
- *“Deze school heeft zo'n vijfhonderd leerlingen, die allemaal sporten. Het zijn gelijkgestemden, ze hebben hetzelfde doel. Het is de enige school in Nederland met het Amerikaanse collegesysteem. Je doet tijdens schooluren aan sport, het onderwijs is met de sport verweven.”*

Artikel 31 IVRK – recht op vrije tijd, rust en recreatie (1)

1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

2. De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind volledig deel te nemen aan het culturele en artistieke leven, bevorderen de verwezenlijking van dit recht, en stimuleren het bieden van passende en voor ieder gelijke kansen voor culturele, artistieke en recreatieve bezigheden en vrijetijdsbesteding.

Artikel 31 IVRK – recht op vrije tijd, rust en recreatie (2)

- Andre Agassi
- Richard Krajicek
- John van Lottum

Van allen is bekend dat zij onder het strenge regime van hun vaders de top bereikten. Maar wel ten koste van hun kind zijn.

- In het magazine “Kind” een uitgave ter ere van het 25-jarig jubileum van het IVRK staat een interview met John van Lottum hierover.

“Afgelopen zomer reed ik met mijn vrouw door Zuid-Frankrijk en zag ik een billboard met een aankondiging voor een tenniswedstrijd. Opeens was ik weer tien. Ik voelde het zware gevoel van toen, het gevoel van moeten, altijd maar moeten”

Artikel 31 IVRK – recht op vrije tijd, rust en recreatie (3)

- In het magazine “Kind” een uitgave ter ere van het 25-jarig jubileum van het IVRK staat een interview met John van Lottum hierover.

“Ik herinnerde me dat ik met mijn ouders en zus op vakantie was in Frankrijk. Mijn vader had gezien dat er een wedstrijd was en me opgegeven. Ik wilde helemaal niet, maar dat was niet aan de orde. We gingen naar het strand, maar ik mocht de zee niet in omdat ik mijn krachten moest sparen voor het toernooi. Mijn plezier in het spel brokkelde er alleen maar door af. Als je talent hebt, komt het vanzelf bovendrijven. Daar is geen harde hand voor nodig”

Artikel 32 – verbod op kinderarbeid

1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind te worden beschermd tegen economische exploitatie en tegen het verrichten van werk dat naar alle waarschijnlijkheid gevaarlijk is of de opvoeding van het kind zal hinderen, of schadelijk zal zijn voor de gezondheid of de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke of maatschappelijke ontwikkeling van het kind.

Artikel 33 IVRK – bescherming tegen drugs

De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen, om kinderen te beschermen tegen het clandestiene gebruik van verdovende middelen en psychotrope stoffen zoals omschreven in de desbetreffende internationale verdragen, en om inschakeling van kinderen bij de clandestiene productie van en de sluikehandel in deze middelen en stoffen te voorkomen.

Gevaren van doping (1)

- Het gevaar van EPO is dat het bloed stroperig kan worden en er daardoor meer kans is op een hartaanval, trombose, herseninfarct en een te hoge bloeddruk. Deze kans wordt sterk vergroot doordat het lichaam bij het sporten veel vocht verliest, het bloed wordt nog dikker en de kans op een ongeval dus nog groter;
- Het gevaar van pijnstillers is dat je er aan verslaafd kunt raken. Ook zorgen pijnstillers voor een lage hartslag, een vertraagde ademhaling, misselijkheid en versuffing. Het nadeel van deze vorm van doping is dat een sporter niet meer goed kan inschatten waar zijn lichamelijke grens ligt. Ze nemen dan het risico dat ze hun lichaam te zwaar gaan belasten.

Gevaren van doping (2)

- Het gevaar van bloeddoping: allergische reacties, nierbeschadiging, verdikking van het bloed, geelzucht en overdracht van infectieziektes als AIDS en virale hepatitis.
- De bijwerkingen van Anabolen steroïde: verhoogde kans op hart- en vaatziekten, depressiviteit.

CAS 2010/A/2311

- NADO en KNSB vs W.
- 2009 > 15jarige Wesley Lommerse positief bevonden > spierversterkende middel nandralon > 35 x boven de drempelwaarde;
- 12 maart 2010 > Tuchtcommissie KNSB schorst Lommerse voor 2 jaar waarvan 1 jaar voorwaardelijk;
- Beroep bij Commissie van Beroep > vernietigde 26 november 2010 het vonnis > er zou een documentatie van het dopinglaboratorium ontbreken > ouders zouden niet hebben getekend voor dopingcontroles;
- KNSB > Court of Arbitration for Sport Lausanne > opnieuw schorsing 2 jaar waarvan 1 jaar voorwaardelijk;

CAS 2010/A/2311

- Art. 3 (het belang van het kind) en art. 40 IVRK (rechten van kinderen die in aanraking komen met politie en justitie) worden benoemd in de uitspraak van het CAS;
- Discussie werd gevoerd of er niet speciale dopingregels voor minderjarigen zouden moeten worden opgesteld;

CAS 2006/A/1032

- Karatancheva / International Tennis Federation
- Sesil Karatantcheva geboren op 8 augustus 1989 is een tennisspeelster uit Kazachstan.
- In 2006 werd ze voor twee jaar gediskwalificeerd wegens het gebruik van nandralon op 15jarige leeftijd, nadat ze twee maal positief was op de dopingtest

CAS 2006/A/1032

- In order to achieve the goals of equality, fairness and promotion of health, the anti-doping rules are pursuing, the anti-doping rules must apply in equal fashion to all participants in competitions they govern, irrespective of the participant's age;
- Overtreding door begeleiding minderjarige sporters wordt door het CAS zeer zwaar gestraft > the young age can be taken into account in as much as it has an impact on the athletes fault

Artikel 35 - Ontvoering van, verkoop van en handel in kinderen

De Staten die partij zijn, nemen alle passende nationale, bilaterale en multilaterale maatregelen ter voorkoming van de ontvoering of de verkoop van of van de handel in kinderen voor welk doel ook of in welke vorm ook.

Laura Dekker (1)

- Wanneer moet je als overheid ingrijpen bij ouders die te ver gaan t.o.v. hun topsportende kinderen?
- Rechtbank Utrecht 28 augustus 2009, ECLI:NL:RBUTR:2009:BJ6275
- Laura Dekker werd voorlopig onder toezicht gesteld in verband met haar voorgenomen recordpoging als jongste zeilster rond de wereld te gaan zeilen.
- Een deskundige kreeg de opdracht nader onderzoek te doen naar het specifieke ontwikkelingsniveau van Dekker. De rechtbank wilde ook weten of het mogelijk is of Dekker door middel van zelfstudie haar scholing op zich kon nemen.

Laura Dekker (2)

- Rb Middelburg 27 juli 2010, ECLI:NL:RBMID:2010:BN2481
- Ondertoezichtstelling wordt niet verder verlengd
- Naar het oordeel van de rechtbank waren er voldoende maatregelen genomen ten aanzien van risico's op het gebied van de cognitieve ontwikkeling en fysieke veiligheid van Dekker. De rechtbank was van mening dat er nog steeds sprake is van bedreigingen betreffende de sociale en psychologische ontwikkeling van Dekker. De beide ouders van Dekker hadden expliciet te kennen gegeven geen vertrouwen te hebben in toezichthoudende instanties en waren niet van plan samen te werken met deze instanties. Dit zorgde ervoor dat de rechtbank niet verwachtte dat een verlenging van de ondertoezichtstelling zou leiden tot het wegnemen van de bovengenoemde bedreigingen

Wet herziening kinderschermingsmaatregelen (1)

- Met ingang van 1 januari 2015 in werking getreden
- Grond ondertoezichtstelling is gelijk gebleven, te weten er moet sprake zijn van een ernstige bedreiging voor de ontwikkeling van een minderjarige (art. 1:255 BW);

Wet herziening kindbeschermingsmaatregelen (2)

- Met ingang van 1 januari 2015 gelden drie cumulatieve voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor oplegging van een ondertoezichtstelling, te weten:
 - een minderjarige groeit zodanig op dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd;
 - **de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige, wordt door de minderjarige, zijn ouders, of de ouder met gezag niet of onvoldoende geaccepteerd** en
 - de verwachting moet gerechtvaardigd zijn dat de ouders of de ouder met gezag binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar geachte termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding in staat zijn/is te dragen.

Wetsvoorstel herziening kinderbeschermingsmaatregelen 32015

- Maatregel van opgroeiondersteuning
- Boek 1 BW, nieuwe afdeling 3B, artikel 253z-zd BW
- Het moet gaan om verplichte acceptatie van coaching of advies, deelname aan gedragstherapie of training

Wetsvoorstel herziening kinderbeschermingsmaatregelen 32015

- 1:253z lid BW verklaarde 1:255 BW lid 2 nieuw van overeenkomstige toepassing > verzoek maatregel opvoedondersteuning kon door RvdKB of OM worden gedaan
- Concreet betekende dit dat een sportvereniging een melding had kunnen doen bij de Raad inhoudende dat de belangen van een topsportend jeugdlid lijken te worden geschonden door de ouders waardoor de maatregel van opvoedondersteuning een oplossing had kunnen bieden
- Een gemiste kans

Conclusie

- jeugdtopsport laat het holistische karakter van het IVRK zien. Alle artikelen staan met elkaar in verband en zijn direct of indirect van belang voor het welzijn van jeugdtopsporters;
- ouders zijn er primair verantwoordelijk voor dat de rechten van hun topsportende kinderen niet worden geschonden;
- overheid kan met ingang van 1 januari 2015 minder snel ingrijpen met een ondertoezichtstelling als ouders hun verantwoordelijkheid onvoldoende nemen;
- maatregel van opgroeiondersteuning niet opgenomen in de herziening kb-maatregelen: een gemiste kans.